

ДОНЧО ЦОНЧЕВ СЛЕД СЪБИТИЯТА

chitanka.info

Лъвовете, с които имах щастието да тръгна на лов, останаха до колата, а моя милост немедлено се понесе през угарта. Най-напред нека да кажа, че този възвратен глагол „се понасям“ никак не отразява движението ми през угарта. След това — че пристрастието ми към думи като „немедлено“ винаги е било равно на нула. Но така се изрази бате Величко — естественият началник на цялата група. Той каза още щом слязохме от колата:

— Така. Сега. Къде са ония?

— Кой? — казаха другите от групата.

— Ами, които са! Как така кой? Нали тук щяха да ни очакват местните ловци?

— Те трябва да са отгатък — намесих се и аз, тъй като вече бях идвал тука, та знаех местните откъде сутрин започват. — Зад тази угар трябва да са, до салкъмовата горичка.

— Сигурен ли си, че са там?

— Там трябва да бъдат.

— Добре. Тогава ти немедлено се понасяш през угарта. Намираш ги и ги довеждаш при нас. Тук ще направим верига. Така. Ей така.

Той разпери ръце и като обхвана с мечтата си целия преоран към пред очите ни, започна бавно да го изтиква към хоризонта.

— Ей така. Така. Нататък и... Ще видите после какво става.

Не ми беше работа да се бъркам в такава висока компания и „се понесох“ в големите буци. „Немедлено“, след като си изпуших цигарата под мълчаливия скромнен предлог, че избирам патрони, да заредя пушката, а после нещо да си оправя обувката. Секунди преди да тръгна по указанието, едно гърлено „Хайде бе, момче!“ от устата на бай Величко ме ядоса изведнъж. Ако всеки си знае кусурите, то аз съм от съвсем леко докачливите. До десетата крачка из буците вече си вярвах, че ще убия повече от един заек, че бате Величко пак няма да може да бие нищо, а втория мой ще го дам не на него. „Хайде бе, момче!“ Сладур. Нали много добре знае защо са ме взели. Както и защо са им ловците от местното население. Благоволенията от тяхна страна се заплаща от наша със зайци.

Гласовете зад гърба ми утихваха, буците ставаха по-едри. В далечината се виждаше зеленилото на салкъмовата горичка. Но то се виждаше така и след половин час път срещу него. Пушката ми дотежа в дясната ръка и я подпрях на лявата. Извих глава — вече въобще не се

виждахме с групата. Знаех, че те там, до колата, сега опитват кой какво има из раниците, и реших да поседна. Моето вино беше от баща ми — новото, все едно и също толкова време, — само от мисълта за това вече ме хвана. Когато сложих раницата между краката си и дръпнах шнурчето, да я развържа, някой далече напред гръмна. Също тъй много далече наляво и напред гръмна друг и повтори. Напипах шишето и преди да го измъкна от раницата, тапата каза едно „Плунг!“ и се извиси, та се търкулна по буците. Аз казах „Оппа!“ и се загледах в невероятната и червена прозрачност. Домиля ми за мене си в неогледния кръгъл кър и изрекох, да си го чуя:

— Айде, бай Дончо, наздраве!

На второто опитване, което трая много по-кратко време, далече напред пак тъй се гръмна. Ония ги почнаха, викам, ами я аз да пуша сега една цигара, та...

И ето че събитията започнаха с това, как въобще нямах представа какво следва след това „та“, а и не мислех, че много ме интересува. Тука си седях в угарта и цигарата беше до половина, когато заекът налетя отгоре ми — едър като камила. Пушката настрана, раницата омотана в краката — чак като ме отминаваше, стрелях несръчно и почти не повярвах, че се преметна.

Прибрах го и си потърсих цигарата. Къде ти половинка цигара сред тая угар, я чакай, викам, да си запаля аз една друга.

Кибритът беше в ръката ми — пушката отново на буците, — когато следващата камила (еднакво като в сън) наемаше, вирнала уши, срещу мене. Сега бях малко по-бърз, та не ходих много далеч, да го прибирам.

Гърмежите от далечината се приближаваха, зачестиха. Третият заек дойде малко встрани и го изпуснах. Веднага след него мина четвъртият. На петия поред вече и аз не си вярвах, но когато го вдигнах, някой от селяните ми свирна. Свирнах му и аз и му махнах да дойде.

— Натрепа ли ги? — каза той още преди да ги види.

— Абе май че ги натрепах, да ти кажа. Седнал съм тука и...

— Аз разбрах, че така стана. Още щом чух пушката тука. А здрасти. Те оттука минават, като ги дигаме оттатък. Вървище им е тука, знам аз.

— Вземай сега един и опитай това вино.

— Да взема, ама и аз вече си имам. Чукнах го сутринта, на разсъмване. Виж, виното ти ще опитам, дръж пък ти мойто да пробваш.

Селянинът ми показа заека си, разменихме шишетата и пихме. После дойдоха другите селяни, после веригата продължи към колата.

— Ами вие какво? — каза с неясна интонация бате Величко, когато най-сетне стигнахме.

— Ами нищо — казах аз и пуснах двата заека от ръцете си.

— Нали уж казахме...

Интонацията му вече определено се изнежи. За сметка на това моята лекичко загрубя.

— Казахме, рекохме, това е положението.

Много бавно извадих от раницата третия заек.

— Ама ти... три? — казаха другите от нашата група.

— Че не са и три — каза един от селяните и се усмихна.

Все така бавно извадих и четвъртия заек.

— Три-четири, важното е, че има за всички ни. Избирайте си по един и сме готови.

Речено-сторено, после обядвахме. После аз изживях часовете до вечерта, както ми бе извоювала слуката. Не само равен на големците, ами и сега нещичко отгоре. Пъчих се, изговарях прости неща много авторитетно. Когато се прибрахме в града, в колата последни останахме с бате Величко. И той вика:

— Слушай, я ела сега да изпием с теб по една бира, а?

— Че да изпием — викам аз.

Той извади от раницата си заека, който му бях дал, хвана го за ушите и тръгнахме. Така влязохме в „Троянска среща“, където на петдесетина стола имаше седнали сто души. Бате Величко щракна на управителя с пръсти, управителят щракна на сервитьора и ето че някак си седнахме. Заекът в ръката на бате Величко, разбира се, предизвика в цялото заведение внезапно оживени погледи, думи и коментари.

— Брей! — каза той уморено, високо и благородно. — След такива събития като днешните, човек има право да пие една бира, нали?

Пусна заека на пода, прие поздравленията на околните с една усмивка тип „това нищо не е“ и гръмко поръча.

В хода на нашия разговор за деня, които минаваше тих в общата шумотевица, бате Величко попита:

— Абе ти как готвиш заека?

— Ами — викам — аз не го готвя. Моята работа е да го утрепя, да го одера вкъщи... Я майка ми, я жена ми се разправят нататък.

Той ме погледна изненадано и изведнъж стана много сериозен. След паузата, в която аз се почувствах гузно объркан от вида му, извика едно „ха!“ по такъв начин, че половината от посетителите на „Троянска среща“ се обърнаха. След това ме посочи с пръст и продължи с още няколко „ха-ха“, които сега бяха смехът му. Страхотно силен. Сърдечно, снизходително топъл. „Значи ти...“ вмъкна той сред „ха-хата“ и не намери въздух да продължи.

— Ванчо! Я дай на това момче една водка. Дай му, че... Ха! Я две дай, като ще даваш, хайде! — обади се най-сетне той и продължи да се смее. Сега вече всички ни гледаха.

Моя милост — с ризката, по която имаше неизчезващи капки от миниум. С двете си кръпки и, разбира се, вечните тъмни петна от греста. И сивото ми, някога официално, раирано панталонче. И филцовото кафяво бомбе, което неведнъж съм подхвърлял във въздуха, да го стрелям.

Бате Величко — с вноския ловен костюм. Всичките везани медальони по него. Скъпата шапка с перото над гъстите къдрави вежди, внушително излитащи над носа му. Даже и космите от ушите му сега имаха друго, неочаквано респектиращо действие.

— Как сега и водка бе, бате Величко, нали уж прием бира? — казах аз, след като се поокашлях, за да се уверя, че гласът ми си е на мястото.

— Ама ти какво? Даже и това ли не знаеш бе, момче? — каза той много високо и продължи да се смее: — Бира и водка много си отиват, сега след минута ще се убедиш! И аз съм тръгнал с тебе на лов. Ха! Ами откъде да зная аз, че си бил такъв аджамия? Чувах уж това-онова, ама... Приказки нали знаеш, колкото щеш. Та ти щом не си знаел основните положения в това изкуство... Ловът — това е изкуство, да знаеш? Висше изкуство, момче!

Някой извика от съседните маси:

— Бате Величко, наздраве!

Бате Величко му кимна и тържествено вдигна ръка.

— Как е слуката днес, как е? — обади се друг поздравително.

В отговор, от какъвто нямаше нужда, бате Величко разпери ръце, погледна скромно към заека до краката си и се наду в страшния си костюм. „Аз мисля, че всичко е ясно, нали?“ — говореше радостно гордата му усмивка.

Получихме бири, изпратени от другите маси. С тихия вариант на гласа бате Величко ми обясни как се слагали в тенджерата морковите, после специалното подреждане на дафиновия лист. Строго определените четири маслини отгоре, обелени да си пуснат сока, каза. Аз кимах. Пиех водка и бира, нахлупил бомбенцето, да ме скрие, и кимах. Разбира се, помислих да извадя от раницата си и моя заек, та като го размахам из тая „Троянска среща“... Но ми се видя глупаво. Или пък да скоча, помислих, и да изрева към всички, че този заек, на бате Величко, съм го убил и съм му го дал аз! Ясно ли е? Но и то ми се видя глупаво — щях да си стана все тъй за смях.

Той ме ругаеше мило и ми се смееше, взел ме на мушка върху косматия тлъст показалец. Веднъж ме чумоса с разперени пръсти, след това свойски ме удари по рамото. Вдигна заека за ушите и ми обясни как трябва да става дрането. Изкисването. Маринатата — каза — и чашата вино към нея. Пак ме чумоса, като погледна съчувствено към съседната маса, и продължи да се смее от сърце. Последната му фраза, която запомних, беше:

— И аз съм тръгнал с тебе на лов, а пък ти още азбуката на това изкуство не знаеш!

Фразата разсмя и съседите, някои от тях също така ме чумосаха незлобиво.

След изморителния ден в угарта водките и бирите бяха ми отсекли краката. Но някак успях да се сетя, че трябва да стана и да изчезвам. Иначе — както бе тръгнала цялата работа — обществеността можеше да ми вземе и пушката, и билета за невиджана досега некадърност. Измънках нещо, натиснах бомбенцето до носа и поех.

По пътя към къщи опитах да се кълна, че този е последният заек, който давам на бате Величко, и че вече изобщо няма да ходя с него на лов, но в същото време много добре знаех, че това са пиянски измислени глупости, защото той ходи, когато и където си иска, и там, където ходи, наистина е пълно със зайци, а моя милост, както и всички останали простосмъртни, има право само на три пъти в годината, и то

между блоковете на квартал „Младост–2“, а там хората се сърдят, като им гърмя под балконите по бомбето си, при това толкова рано в неделя, когато искат да си доспят, и иди им доказвай, че нямат това право.

После пък ме нападна една граматически неиздържана мисъл — мисълта, че най-важни се оказват онези събития, които следват истинските събития. Тази мисъл ме изнерви със своята тавтология, но, слава богу, вече бях ритнал вратата, която всъщност най-много обичам. Оставих пушката на мястото ѝ, пуснах раницата със заека на балкона и без дори да напсувам, се хвърлих по очи на кревата.

И тука се случи най-хубавото от цялата тази история — бате Величко тичаше с дълги уши срещу мене, аз вдигнах пушката и го проснах. Отпих от бащината червена прозрачност, проснах го още веднъж, като търсех ту изпушената наполовина цигара, ту тапата от шишето из буците. Нови батевеличковци се зададоха с дългите си уши, аз вземах любимото си желязо от земята и бях толкова много щастлив, като ги гледах сред трясъка да се премятат. Ах, как само ги просвах красиво и безкрайно — докато угарта се покри с батевеличковци...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.